RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 54.448/VR
van 22 november 2013

over

een voorontwerp van decreet ‘houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van ... 2013 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de oprichting van een vergunningscoördinerend en -faciliterend comité voor energieprojecten’

Op 8 november 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen, verlengd tot acht werkdagen(*), een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet 'houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van ... 2013 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de oprichting van een vergunningscoördinerend en -faciliterend comité voor energieprojecten'.

Het voorontwerp is door de verenigde kamers onderzocht op 19 november 2013. De verenigde kamers waren samengesteld uit Pierre LIÉNARDY, kamervoorzitter, voorzitter, Jo BAERT, kamervoorzitter, Jan SMETS, Jacques JAUMOTTE, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Bernard BLERO, staatsraden, Lieven DENYS, Christian BEHRENDT, Johan PUT en Marianne DONY, assessoren, en Collete GIGOT en Annemie GOOSSENS, griffiers.

Het verslag is uitgebracht door Xavier DELGRANGE, eerste auditeur-afdelingshoofd, en Tim CORTHAUT, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 22 november 2013.

*

(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State waarin wordt bepaald dat de termijn van vijf werkdagen verlengd wordt tot acht werkdagen in het geval waarin het advies gegeven wordt door de verenigde kamers met toepassing van artikel 85*bis*.

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt:

> "De redenen van dringende noodzakelijkheid worden onder andere gemotiveerd door artikel 8, eerste lid van verordening (EU) Nr. 347/2013 van 17 april 2013 betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur, waarin het volgende wordt gesteld: 'Uiterlijk op 16 november 2013 wijst elke lidstaat een nationale bevoegde instantie aan die verantwoordelijk wordt voor het vergemakkelijken en coördineren van het vergunningverleningsproces voor projecten van gemeenschappelijk belang.' De bevoegdheden waarop deze verordening betrekking heeft zijn echter verdeeld (…) tussen de Federale Staat en de Gewesten, wat het afsluiten van een samenwerkingsakkoord noodzakelijk maakte. Dit akkoord werd, gelet op het groot aantal betrokken actoren, binnen een ijltempo onderhandeld.
>
> Daarenboven kunnen projectpromotoren van projecten van gemeenschappelijk belang eveneens rechtsgevolgen putten uit de bovenvermelde verordening. Ze kunnen met name de behandeling van hun project eisen door het vergunningscoördinerend en -faciliterend comité (VCFC). Aangezien de Europese Commissie echter vertraging heeft opgelopen met het vaststellen van de Uniewijde lijst van projecten van gemeenschappelijk belang, zullen projectpromotoren hier pas vanaf 14 december 2013 beroep op kunnen doen.
>
> Om juridische procedures vanwege de Europese Commissie en projectpromotoren te vermijden, dient het VCFC dan ook zo snel mogelijk operationeel te zijn. In dit licht zal eveneens de toepassing van bepalingen van de Reglementen van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van de Senaat, die een dringende bespreking van het ontwerp mogelijk maken, worden gevraagd."

2. Niettegenstaande België verantwoordelijk is voor een tijdige en adequate uitvoering van Europese verordeningen, betekent dit niet dat voor een adviesaanvraag over een laattijdige uitvoering van een Europese verordening steeds een beroep kan worden gedaan op de spoedprocedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. Dit is enkel het geval wanneer wordt aangetoond dat bijzondere omstandigheden voorhanden zijn, die maken dat niet kan worden volstaan met een advies binnen dertig kalenderdagen.

In het voorliggende geval is de termijn bedoeld in artikel 8, lid 1, van verordening (EU) nr. 347/2013[1], voor de aanwijzing door elke lidstaat van een nationale bevoegde instantie die verantwoordelijk wordt voor het vergemakkelijken en het coördineren van het vergunningverleningsproces voor projecten van gemeenschappelijk belang, reeds verstreken op het tijdstip dat dit advies wordt gegeven. Indien, zoals in de adviesaanvraag wordt betoogd, een juridische procedure vanwege de Europese Commissie wegens het niet tijdig uitvoeren van deze verordeningsbepaling moet worden vermeden, valt niet goed in te zien hoe het beroep op de

[1] Verordening (EU) nr. 347/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 17 april 2013 'betreffende richtsnoeren voor de trans-Europese energie-infrastructuur en tot intrekking van Beschikking nr. 1364/2006/EG en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 713/2009, (EG) nr. 714/2009 en (EG) nr. 715/2009'.

spoedprocedure voor de afdeling Wetgeving van de Raad van State iets verandert aan het gegeven – namelijk dat de zo-even aangehaalde termijn reeds is verstreken – dat aanleiding kan vormen voor een dergelijke procedure. Evenmin wordt aangevoerd dat een ingebrekestelling door de Europese Commissie nakend is en dat deze door het beroep op de spoedprocedure voor de Raad van State nog zou kunnen worden afgewend.

De eerstvolgende termijn die wordt bepaald in artikel 9, lid 1, van de verordening betreft de bekendmaking van een handleiding van procedures voor het proces van vergunningverlening voor projecten van gemeenschappelijk belang. Deze termijn verstrijkt eerst op 16 mei 2014. Pas vanaf die datum kan het vergunningverleningsproces, zoals het wordt geregeld in verordening (EU) nr. 347/2013, zijn beslag krijgen. Gelet op de wijze waarop die regeling is uitgewerkt, valt niet goed in te zien – en wordt alleszins in de adviesaanvraag ook niet uiteengezet – hoe particulieren in het algemeen en projectpromotoren in het bijzonder juridische procedures zouden kunnen instellen wegens de vertraging van de behandeling van hun project door het vergunningscoördinerend en -faciliterend comité.

Daar komt nog bij dat het samenwerkingsakkoord waarmee instemming wordt beoogd, overeenkomstig artikel 23, § 1, ervan, eerst in werking treedt “vanaf het moment dat de federale en gewestelijke wetgevers hiermee hun instemming hebben betuigd”. Op dit moment zijn aan de Raad van State nog geen voorontwerpen van instemmingsteksten van de andere bij dit samenwerkingsakkoord betrokken overheden om advies voorgelegd.

Uit dit alles moet worden geconcludeerd dat geen bijzondere omstandigheden voorhanden zijn die een beroep kunnen wettigen op de spoedprocedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State. De adviesaanvraag is bijgevolg onontvankelijk.

3. Bovendien dient opgemerkt te worden dat bij een nieuwe adviesaanvraag een ondertekende en gedateerde versie van het samenwerkingsakkoord moet worden voorgelegd, zodat zekerheid bestaat over de definitieve versie van dat akkoord. De notificatie van het Overlegcomité van 6 november 2013, waarin wordt vermeld dat “[h]et voorstel, vervat in punt 3 van de nota van 21 oktober 2013, wordt goedgekeurd”, volstaat in dat verband niet.

DE GRIFFIER DE VOORZITTER

Annemie GOOSSENS Pierre LIÉNARDY